

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАД
Гж 6356/21
25.1.2024. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ивана Илића и Сање Пејовић чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., тужиоца ББ из ... и тужиоца ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Данијела Стојановић, адвокат из Београда, ул. Гласиначка бр. 6, против тужене Републике Србије, Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду у ул. Тимочка бр. 15, ради дискриминације, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П. 6037/17 од 20.12.2018. године исправљене решењем истог суда П. 6037/17 од 21.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 25.01.2024. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** у ставу трећем изреке пресуда Вишег суда у Београду П. 6037/17 од 20.12.2018. године, која је исправљена решењем Вишег суда у Београду П. 6037/17 од 21.06.2021. године.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу шестом изреке пресуде Вишег суда у Београду П. 6037/17 од 20.12.2018. године, која је исправљена решењем Вишег суда у Београду П. 6037/17 од 21.06.2021. године, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да тужиоцима на име трошкова парничног поступка плати износ од 55.600,00 динара у року од 15 дана од дана достављања пресуде, под претњом принудног извршења.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П. 6037/17 од 20.12.2018. године, која је исправљена решењем Вишег суда у Београду П. 6037/17 од 21.06.2021. године, ставом првим изреке одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда истакнут од стране тужене. Ставом другим изреке одбијен је приговор стварне ненадлежности истакнут од стране тужене. Ставом трећим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ... па је утврђено да је закључком Владе Републике Србије бр. 401-161/2008 – 1 од 17.01.2008. године, извршена дискриминација на основу места пребивалишта према тужиоцу АА из ..., као учесника рата 1999. године. Ставом четвртим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца ВВ из ..., па је утврђено да је закључком Владе Републике Србије бр.

401-161/2008 – 1 од 17.01.2008. године извршена дискриминација на основу места пребивалишта према тужиоцу ВВ из ..., као учесника рата 1999. године. Ставом петим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца ББ из ..., па је утврђено да је закључком Владе Републике Србије бр. 401-161/2008 – 1 од 17.01.2008. године извршена дискриминација на основу места пребивалишта према тужиоцу ББ из ..., као учеснику рата 1999. године. Ставом шестим изреке обавезана је тужена да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 67.600,00 динара.

Тужена је против наведене пресуде у ставу трећем и у ставу шестом изреке благовремено изјавила жалбу побијајући је из свих законом прописаних разлога. Трошкове другостепеног поступка није тражила.

Испитујући правилност ожалбеног дела побијане пресуде у смислу одредбе чл. 386 ЗПП, Апелациони суд је утврдио да је жалба тужене делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом чл. 374 ст. 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности. Жалбом тужене се неосновано указује на битну повреду из одредбе чл. 374 ст. 2 тач. 6 ЗПП. Ово са разлога што побијана пресуда не представља пресуду на основу признања, пресуду на основу одрицања, пресуду због пропуштања или пресуду због изостанка, већ мериторну пресуду. Такође се жалбом тужене неосновано указује и на битну повреду из одредбе чл. 374 ст. 2 тач. 10 истог закона. Ово са разлога што о захтеву није одлучено раније правоснажном пресудом нити је закључено судско поравнање, јер је правоснажним решењем Вишег суда у Шапцу П. 819/18 од 10.05.2021. године ставом првим укинута клазула правоснажности и извршности пресуде на основу признања Вишег суда у Шапцу П. 819/18 од 27.12.2018. године и иста ставом другим изреке стављена ван снаге, а ставом трећим изреке тужба тужиоца АА из ... је одбачена и укинуте су све спроведене радње које је предузео адвокат Срђан Алексић у име тужиоца АА из ...обзиром да никада тужилац АА из ... није издао пуномоћје за заступање у тој правној ствари адвокату Срђану Алексићу.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац АА из ... има пријављено пребивалиште на територији Општине Лозница и исти је био учесник у рату у резервном саставу Војске СРЈ, као припадник Војне поште ... у временском периоду почев од 24.03.1999. године па закључно са 25.06.1999. године. Тужиоцу, иако је имао право на накнаду ратних војних дневница у висини одређеној тада важећим правилником, накнада ратних војних дневница није била исплаћена и није примио било какву накнаду по том основу. Споразумом закљученим дана 11.1.2008. године између Владе Републике Србије и Штрајкачких одбора ратних војних резервиста из неразвијених општина – Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце, Влада Републике Србије обавезала се да на име новчане помоћи неразвијеним општинама исплати новчану накнаду ратним војним резервистима Штрајкачког одбора по одређеним критеријумима, а да се ратни војни резервисти одрекну тужбених захтева против Републике Србије за исплату новчане накнаде. Закључком Владе Републике Србије бр. 401-161/2008 од 17.1.2008. године обезбеђена су новчана средства у износу од 2.000.000,00 динара ради помоћи неразвијеним општинама Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце. Јединствени критеријум за стицање права на добијање помоћи је да сваки ратни војни резервиста из наведених општина достави

правноснажну пресуду донету на основу одрицања од тужбеног захтева пред надлежним судовима против Републике Србије, ради исплате накнада, као и писмену изјаву да нема даљих потраживања по том основу према Републици Србији. Тужилац АА је тужбом у овој правној ствари тражио суд утврди да је закључком Владе Републике Србије бр. 401-161/2008 од 17.01.2008. године повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација по основу места пребивалишта тужиоца АА, као ратног војног резерviste са пребивалиштем на територији општине која није наведена у том закључку. Самим тим тужилац је АА, као ратни војни резервиста са пребивалиштем у месту Зајачи, Општина Лозница, стављен у неповољан положај у односу на ратне војне резерviste са пребивалиштем на територији Општина Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце, којима су исплаћене ратне војне дневнице, јер се не ради о социјалној помоћи, већ о ратним војним дневницама које су исплаћене искључиво ратним војним резервистима из наведених општина.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је пресудом у ожалбеном делу усвојио тужбени захтев тужиоца АА, налазећи да је тужена учинила акт дискриминације по основу места пребивалишта, односно да је закључком Владе Републике Србије бр. 401-161/2008 од 17.01.2008. године повређено начело једнаких права и обавеза, пошто је тужилац АА, као ратни војни резервиста са пребивалиштем у месту ..., Општина Лозница стављен у неповољнији положај у односу на ратне војне резерviste са пребивалиштем на територији Општина Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце, на који начин је повређен чл. 21 Устава Републике Србије и чл. 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода у вези чл. 1 Протокола бр. 12 уз ту конвенцију.

Првостепени суд је нашао да се не ради о социјалној помоћи угроженим лицима већ о исплати ратних војних дневница лицима која су у истом положају као и тужилац АА, јер нису били предвиђени социјални критеријуми за стицање права на исплату, док по налажењу првостепеног суда тужена није доказала да је тужиоцу АА, као резервисти, у временском периоду почев од 24.03.1999. године па закључно са 25.06.1999. године исплатила ратне војне дневнице за период проведен на ратишту 1999. године у висини одређеној тада важећим Правилником.

Овакву одлуку првостепеног суда као правилну и закониту прихвата и Апелациони суд, као другостепени суд, јер из садржине споразума од 11.01.2008. године и закључка Владе Републике Србије бр. 401-161/2008 од 17.01.2008. године произилази да је финансијска помоћ која је пренета на посебне рачуне седам неразвијених општина уплаћена искључиво ради исплате ратних војних дневница војним резервистима који су учествовали у рату 1999. године. Исплата ратних војних дневница је извршена ратним војним резервистима са територија тих општина само на основу критеријума њиховог пребивалишта без претходне провере, односно утврђивањем њиховог социјалног статуса. Тачно је да Општине Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце имају статус неразвијених општина, али то нужно не значи да и сви ратни војни резервисти са пребивалиштем на територији ових општина спадају у категорију социјално угрожених лица, нити да ратни војни резервисти са територија других општина не спадају у ту категорију лица, јер се статус социјалне угрожениости доказује достављањем доказа о социјално економском статусу. Стога је према становишту Апелационог суда у Београду,

првостепени суд правилно закључио да није постојало објективно прихватљиво оправдање за различито поступање тужене приликом исплате ратних војних дневница ратним војним резервистима само на основу њиховог пребивалишта и да је оваквим поступањем тужене извршена дискриминација ратних војних резервиста који имају пребивалиште на територији других општина, између осталог и тужиоца АА, који је био у истој ситуацији као и резервисти са територија наведених седам општина обзиром да је учествовао у рату 1999. године и по том основу остварио право на исплату ратних војних дневница које му нису исплаћене.

Из тих разлога жалба тужене у наведеном делу је одбијена као неоснована, а пресуда у ожалбеном делу у ставу трећем изреке потврђена као правилна и на закону заснована применом одредбе чл. 390 ЗПП.

Међутим, основано се жалбом тужене побија решење о трошковима парничног поступка. По одредби чл. 154 ст. 1 ЗПП приликом одлучивања о парничним трошковима суд узима у обзир само оне трошкове који су странци били потребни за вођење парнице. Тужиоцима АА, ББ и ВВ, су до спајања парница дана 29.01.2018. године били су потребни издаци у висини награде по АТ у време доношења побијане пресуде за тужбу сваком по 6.000,00 динара, што износи 18.000,00 динара, а након спајања парница на име заступања на два одржана рочишта са увећањем за заступање три лица по 15.000,00 динара, што износи 30.000,00 динара, што све износи укупно 48.000,00 динара, таксе на сваку тужбу по 1.900,00 динара и такса на пресуду 1.900,00 динара, па трошкови за све тужиоце износе 55.600,00 динара. Поднесак тужиоца АА од 03.05.2018. године којим се изјашњава на наводе тужене из одговора на тужбу тако што објашњавају чињеничне наводе тужбе у смислу чл. 154 ст.1 ЗПП није био неопходан за поступак јер је та радња могла да се предузме и изјавом на записник о главној расправи и због тога је провстепено решење о парничним трошковима преиначено.

Из тих разлога одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде применом одредбе чл. чл. 401 тач. 3 у вези чл. 166 ЗПП.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић